

[Udenrigsministeren.]

mere til hinanden og iøvrigt ledede forhandlingerne på en måde, som begge parter har været glade for.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til fra denne talerstol at rette en tak til den britiske regering og specielt til viceudenrigsminister Lord Henderson og hans medarbejdere, deriblandt også landskommissæren i Kiel, mr. Asbury, for den forståelse og velvilje, de har lagt for dagen i denne sag, der i så høj grad ligger det danske folk på sinde.

Som det vil være de ærede medlemmer bekendt, har forhandlingerne ført til, at den slesvig-holstenske landsregering den 26. september med landdagens næsten enstemmige tilslutning udsendte en erklæring om det danske mindretals stilling. Erklæringens ordlyd er kendt fra dagspressen, så jeg behøver ikke her at gå nærmere ind på dens indhold.

Regeringen har med tilfredshed og glæde hilst denne erklæring, som den betragter som et væsentligt skridt på vejen henimod tilvejebringelsen af harmoniske tilstande i grænselandet. Det er en kendt sag, at siden hertugdømmet Slesvig udskiltes af det danske monarki i 1864, er det kun i kortere perioder, at Tyskland har fulgt demokratiske og liberale grundsætninger i behandlingen af den dansksindede befolkning i Sydslesvig. I det tyske kejserriges tid og efter 1920 har de dansksindede i Sydslesvig, navnlig i den nazistiske tid, haft meget vanskelige kår. Derfor er det en så meget større glæde, at der nu er tilsikret de dansksindede sydslesvigere de almindelige demokratiske frihedsrettigheder, der bør tilkomme enhver borger i et frit land, og som navnlig giver dem adgang til frit at bekende sig til den dansksindede befolkning, at vedkende sig deres danske sind, og sikrer muligheden for at opretholde danske skoler og kirker og i det hele et dansk kulturliv syd for grænsen.

Det var en tilfredsstillelse for mig i torsdags at høre det ærede medlem, hr. Ole Bjørn Kraft her i tinget fastslå, at det under alle omstændigheder har vist sig, at de profeter, der spåede, at konferencen i London ved at fremkalde forhandlingerne i Kiel havde overladt sydslesvigerne til den tyske regering i Kiel på „nåde og velvilje“, ikke så rigtigt og ikke har fået ret.

At den slesvig-holstenske regering og landdag har været villige til at udstede erklæringen af 26. september 1949, må utvivlsomt, som også fremhævet i erklæringens indledning, ses som udtryk for, at man i det nye Tyskland ønsker at skabe et godt nabo-

forhold til Danmark, og et sådant ønske kan vi heroppe kun hilse med glæde. Det falder ganske sammen med den danske regerings bestræbelser. Som statsministeren udtalte i dette høje ting den 8. april 1949, håber vi oprigtigt, at der må blive grundlag for et godt naboforhold mellem Danmark og Tyskland. Tysk villighed til at behandle de dansksindede sydslesvigere således, at deres folkelige stilling sikres, vil i høj grad tjene til en gunstig udvikling af det dansk-tyske forhold.

I Kieler-erklæringens indledning, der er affattet af landsregeringen, uden at de dansksindede sydslesvigere har tiltrådt den, står der imidlertid en passus, som jeg ved denne lejlighed ikke mener at burde forbigå. Det er den passus, hvori det udtales, at erklæringen udfærdiges i den bestemte forventning, at den danske regering vil indrømme og garantere det tyske mindretal i Danmark de samme rettigheder og friheder som dem, der opregnes i erklæringen. Der ligger i denne udtalelse en antydning af, at de tysk-sindede nordslesvigere ikke skulle nyde de samme borgerlige og demokratiske rettigheder, som ved erklæringen er tilsikret de dansksindede sydslesvigere. Som de ærede medlemmer ved, er dette urigtigt. De frihedsrettigheder, der ifølge erklæringen tilkommer de dansksindede sydslesvigere, er sikret tysksindede statsborgere i Danmark i medfør af den danske grundlov og de forskellige almindelige love, hvorefter tysk-sindede medborgere har ret til at oprette deres egne tysksprogede skoler, afholde gudstjenester på tysk o. s. v. Således har det været siden 1920, og således vil det fortsat være i overensstemmelse med den erklæring, som Danmark afgav den 6. marts 1919 til fredskonferencen i Versailles.

I denne erklæring — jeg beder formanden om tilladelse til at citere — udtaler de danske delegerede følgende:

„De delegerede er enige om, at genforeningen af det danske Slesvig med kongeriget bør foregå således, at alle den danske stats fremtidige borgere behandles efter samme liberale og demokratiske grundsætninger og nyder samme rettigheder. Heraf følger for eksempel, at det tyske mindretals naturlige ret til at bruge sit eget sprog vil blive respekteret. De delegerede konstaterer navnlig, at den frie skole er et princip, som altid er blevet fulgt i den danske lovgivning.“

Denne danske erklæring tog fredskonferencen til efterretning.

Nogen nødvendighed for en ny erklæring om særlig sikring nord for grænsen af vore